

Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Derneği

Turkish Society of Plastic Reconstructive and Aesthetic Surgeons

YENİ KORONAVİRUS HASTALIĞI (COVID-19) BİLGİLENDİRME FORMU

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Nedir?

Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19), ilk olarak Çin'in Wuhan Eyaleti'nde Aralık ayının sonlarında solunum yolu belirtileri (ateş, öksürük, nefes darlığı) gelişen bir grup hastada yapılan araştırmalar sonucunda 13 Ocak 2020'de tanımlanan bir virüstür.

Salgın başlangıçta bu bölgedeki deniz ürünleri ve hayvan pazarında bulunanlarda tespit edilmiştir. Daha sonra insandan insana bulaşarak Wuhan başta olmak üzere Hubei eyaletindeki diğer şehirlere ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin diğer eyaletlerine ve diğer dünya ülkelerine yayılmıştır.

Koronavirüsler, hayvanlarda veya insanlarda hastalığa neden olabilecek büyük bir virüs ailesidir. İnsanlarda, birkaç koronavirüsün soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS) ve Şiddetli Akut Solunum Sendromu (SARS) gibi daha şiddetli hastalıklara kadar solunum yolu enfeksiyonlarına neden olduğu bilinmektedir. Yeni Koronavirüs Hastalığına SAR-CoV-2 virüsü neden olur.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Belirtileri Nelerdir?

Belirtisiz olgular olabileceği bildirilmekle birlikte, bunların oranı bilinmemektedir. En çok karşılaşılan belirtiler ateş, öksürük ve nefes darlığıdır. Şiddetli olgularda zatürre, ağır solunum yetmezliği, böbrek yetmezliği ve ölüm gelişebilmektedir.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Nasıl Bulaşır?

Hasta bireylerin öksürmeleri aksırmaları ile ortama saçılan damlacıkların solunması ile bulaşır. Hastaların solunum parçacıkları ile kirlenmiş yüzeylere dokunulduktan sonra ellerin yıkanmadan yüz, göz, burun veya ağıza götürülmesi ile de virüs alınabilir. Kirli ellerle göz, burun veya ağıza temas etmek risklidir.

COVID-19 Enfeksiyonunda Kimler Daha Fazla Risk Altında?

COVID-19 enfeksiyonu ile ilgili şimdiye kadar edinilen bilgiler, bazı insanların daha fazla hastalanma ve ciddi semptomlar geliştirme riski altında olduğunu göstermiştir.

- Vakaların yüzde 80'i hastalığı hafif geçirmektedir.
- Vakaların %20'si hastane koşullarında tedavi edilmektedir.
- Hastalık, genellikle 60 yaş ve üzerindeki kişileri daha fazla etkilemektedir.

Hastalıktan En Çok Etkilenen Kişiler:

- 60 yaş üstü olanlar
- Ciddi kronik tıbbi rahatsızlıkları olan insanlar:
  - Kalp hastalığı
  - Hipertansiyon
  - Diyabet
  - Kronik Solunum yolu hastalığı
  - Kanser
- Sağlık Çalışanları

Çocuklar ve Hamileler: Çocuklarda hastalık nadir ve hafif görünmektedir. Çocuklarda şimdiye kadar ölüm görülmemiştir. COVID-19 enfeksiyonu gelişen gebe kadınlarda hastalığın ciddiyeti konusunda sınırlı bilimsel kanıt

vardır. Bununla birlikte mevcut kanıtlar COVID-19 enfeksiyonu sonrası hamile kadınlar arasındaki hastalık şiddetinin, hamile olmayan yetişkin COVID-19 vakalarına benzer olduğunu ve hamilelik sırasında COVID-19 ile enfeksiyonun fetüste olumsuz bir etkisi olduğunu gösteren hiçbir veri olmadığını göstermektedir. Şu ana kadar COVID-19'un hamilelik sırasında anneden bebeğe bulaştığına dair de bir kanıt bulunmamaktadır.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı) Tanı Nasıl Konur?

Yeni Koronavirüs tanısı için gerekli moleküler testler Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Ulusal Viroloji Referans Laboratuvarında ve belirlenmiş Halk Sağlığı Laboratuvarlarında yapılmaktadır.

COVID-19 (Yeni Koronavirüs Hastalığı)'na Yakalanmamak İçin Öneriler

Mümkün olduğu kadar yurtdışına yolculuk yapılmaması önerilmektedir. Yurtdışına çıkışın zorunlu olduğu durumlarda aşağıdaki kurallara dikkat edilmelidir:

Akut solunum yolu enfeksiyonlarının genel bulaşma riskini azaltmak için önerilen temel ilkeler Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) için de geçerlidir. Bunlar;

- El temizliğine dikkat edilmelidir. Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır. Antiseptik veya antibakteriyel içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
- Eller yıkanmadan ağız, burun ve gözlerle temas edilmemelidir.
- Hasta insanlarla temastan kaçınılmalıdır (mümkün ise en az 1 m uzakta bulunulmalı).
- Özellikle hasta insanlarla veya çevreleriyle doğrudan temas ettikten sonra eller sık sık temizlenmelidir.
- Hastaların yoğun olarak bulunması nedeniyle mümkün ise sağlık merkezlerine gidilmemeli, sağlık kuruluşuna gidilmesi gereken durumlarda diğer hastalarla temas en aza indirilmelidir.
- Öksürme veya hışırtı sırasında burun ve ağız tek kullanımlık kağıt mendil ile örtülmeli, kağıt mendilin bulunmadığı durumlarda ise dirsek içi kullanılmalı, mümkünse kalabalık yerlere girilmemeli, eğer girmek zorunda kalınıyorsa ağız ve burun kapatılmalı, tıbbi maske kullanılmalıdır.
- Çiğ veya az pişmiş hayvan ürünleri yemekten kaçınılmalıdır. İyi pişmiş yiyecekler tercih edilmelidir.
- Çiftlikler, canlı hayvan pazarları ve hayvanların kesilebileceği alanlar gibi genel enfeksiyonlar açısından yüksek riskli alanlardan kaçınılmalıdır.
- Seyahat sonrası 14 gün içinde herhangi bir solunum yolu semptomu olursa maske takılarak en yakın sağlık kuruluşuna başvurulmalı, doktora seyahat öyküsü hakkında bilgi verilmelidir.

Türk Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Derneği

Turkish Society of Plastic Reconstructive and Aesthetic Surgeons

YENİ KORONAVİRUS HASTALIĞI (COVID-19) SEMPTOMU BULUNMAYAN HASTALAR İÇİN CERRAHİ OLMAYAN İŞLEMLER ONAM (RIZA/İZİN) FORMU

1. Çin Halk Cumhuriyeti'nde ortaya çıkan ve çeşitli ülkelerden bildiri yapılan yeni bir alt tipe bağlı Koronavirüs hastalığının (Covid-19) tüm dünya ve ülkemiz için halk sağlığı tehdidi oluşturduğunu biliyorum.

EVET **HAYIR** .....

2. Doktorum bana yapılacak olan ..... işleminin acil bir işlem olmadığını, T.C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından, 17.03.2020 tarihinde yayınlanan ve "acil olmayan elektif cerrahi işlemlerin mümkün olduğunca daha uygun bir tarihe planlanması" maddesinin de yer aldığı tavsiye kararının hala geçerli olduğunu anlattı ve gösterdi. Yaptırmayı istediğim işlemin de ileri bir tarihe ertelenebileceğini söyledi.

EVET **HAYIR** .....

3. Dr. ...., çalışmakta olduğu muayenehane/poliklinik/tıp merkezi/ hastanede yapılması gerekli tüm dezenfeksiyon, sterilizasyon işlemlerinin tam ve eksiksiz olarak yapıldığı anlattı. Kişisel korunma tedbirleri ve sosyal mesafe ile ilgili yeterli ve anlayabileceğim şekilde tarafıma bilgilendirme yaptı.

EVET **HAYIR** .....

4. Kliniğe girdikten sonra ateşimin ölçülmesini ve sonucun dosyama kaydedilmesini kabul ediyorum (Ateşin 37.3'ün üzerinde olması halinde işlem yapılmayacaktır).

EVET **HAYIR** .....

5. Ateşimin ölçülmesinden 4 saat öncesine kadar herhangi bir ateş düşürücü kullanmadığımı ve bir haftadır herhangi bir antibiyotik ya da anti-viral ilaç tedavisi almadığımı beyan ederim.

EVET **HAYIR** .....

6. Klinikte gerçekleştirilecek olan işlemler öncesinde aşağıda yer alan bilgilerin doğruluğunu onaylıyorum.

- a) Kendimde ya da aynı hanede yaşadığım diğer kişilerde son 14 gün içinde ateş, burun akıntısı, burun tıkanıklığı, hapşırma, öksürme, boğaz ağrısı, kas eklem ağrısı, koku alamama gibi şikayetler olmamıştır ve halen yoktur.

EVET **HAYIR** .....

- b) Bu şikayetler olmasa da Covid-19 enfeksiyonu olup, hiçbir bulgu vermeden virüs taşıyor olabileceğim ve enfeksiyonun kısa zaman sonra bulgu vermeye başlayabileceğini biliyorum.

EVET **HAYIR** .....

- c) Son 14 gün içinde yukarıda yer alan şikâyeti olan herhangi biri ile 1 metreden yakın temasım olmadı (El sıkışma, konuşma, görüşme, vb dahil)

EVET **HAYIR** .....

- d) Son 14 gün içinde benim ya da aynı hanede oturduğum/birlikte çalıştığım hiç kimsenin COVID-19 vakalarının yoğun olarak görüldüğü ülkelerden birine seyahat öyküsü bulunmamaktadır.

EVET **HAYIR** .....

- e) Son 14 gün içinde ben ya da aynı hanede oturduğum/birlikte çalıştığım hiç kimse herhangi nedenle hastane ya da poliklinik ziyareti yapmadı.

EVET **HAYIR** .....

- f) COVID-19 ile ilgili yeterince önlem alınmış olsa bile bulaşma riskinin olduğunu, bu bulaşmanın toplu taşıma/market alışverişi/kargo alışverişi, vb karantina döneminde yaptığımız diğer iş ve işlemlerden de kaynaklanabileceğini biliyorum.

EVET **HAYIR** .....

7. Klinikten çıktıktan sonra karşılaşılabilecek genel solunum yolu enfeksiyonlarından korunma önerileri hatırlatıldı ve olası bulguların ortaya çıkması halinde yapılması gerekenler anlatıldı.
- a) İşlemin yapıldığı alana doktorumun önerisi ile sürülmesi gereken krem/pomad/ilaç ya da buz tatbiki yapılmadan önce eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır.
- b) Normal yaşantımda,
- o Eller belirgin şekilde kirlendiğinde en kısa sürede su ve sabunla yıkanmalıdır.
  - o El yıkama olanağının kısıtlı olduğu durumlarda, belirli aralıklarla el temizliğinin sağlanabilmesi için, erişilebilir yerlere alkol bazlı el antiseptiği konulması uygundur.
  - o El hijyeni sağlanmadan ağız, burun, göz ve yüz ile temastan kaçınılmalıdır.
  - o Kalabalık ortamlarda mecbur kalınmadıkça bulunulmamalı ve zorunlu hallerde mutlaka maske takılmalıdır.
- c) İşlemden sonraki ilk 14 günde, ateş, burun akıntısı, burun tıkanıklığı, hapşırma, öksürme, boğaz ağrısı, kas ağrısı gibi bulguların varlığında, işlemi yapan doktora derhal haber verilmeli ve ALO 184'ü arayarak durum sağlık yetkililerine bildirmelidir.
8. Yukarıda verdiğim beyanların doğru olduğunu taahhüt ederim. Bu beyanların doğru olmadığını belirlenmesi ya da talimatlara aykırı hareket etmem durumunda 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 284 üncü maddesinde yer alan "66 ve 67 inci maddelerde zikredildiği üzere sari hastalıklar hakkında tetkikatta bulunmağa salahiyettar memurlara muhalefet eden kimseler Türk Ceza Kanununun 195 inci maddesi mucibince cezalandırılır." hükmü ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Bulaşıcı hastalıklara ilişkin tedbirlere aykırı davranma" başlıklı 195 inci maddesinde yer alan "Bulaşıcı hastalıklardan birine yakalanmış veya bu hastalıklardan ölmüş kimsenin bulunduğu yerin karantina altına alınmasına dair yetkili makamlarca alınan tedbirlere uymayan kişi, iki aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükümleri kapsamında hakkımda Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulacağı hususunda tarafıma bilgilendirme yapılmıştır.

EVET **HAYIR** .....

9. Aşağıdaki imza ile Yeni Koronavirüs (Covid-19) hakkında bilgilendirildiğimi, tedavi olmamın yaratabileceği riskleri anladığımı kabul ve beyan ederim.

EVET **HAYIR** .....

10. **ONAM:** .....

Yukarıdaki alana kişi kendi el yazısı ile **"OKUDUM, ANLADIM, ONAYLIYORUM"** yazacaktır.

Tarih: .....

HASTANIN:

Adı-Soyadı: ..... **İmza:** .....

HASTANIN VELİSİ / YASAL VASİSİNİN:

Adı-Soyadı: ..... **İmza:** .....

Kaynaklar:

1. <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/covid-19-yeni-koronavirus-hastaligi-na-yakalanmamak-i-cin-oneriler>
2. TC Sağlık Bakanlığı "CORONAVİRUS (COVID-19)" başlıklı yazısı
3. TC Sağlık Bakanlığı "Umre İbadetinden dönen vatandaşlar bildirim" başlıklı yazısı